

*Daan is moe en voelt zich niet fit. 'Mag ik wat drinken?' vraagt hij.
'Alweer? Je hebt net limonade gehad,' zegt zijn moeder.
'Ja, maar ik heb zo'n dorst,' zegt Daan.*

Daan is al een tijdje moe en hangerig. Ook heeft hij steeds meer dorst, en het lijkt wel of hij magerder wordt. Als zijn moeder hem meeneemt naar de huisarts, blijkt hij diabetes te hebben.

Kinderen zien vaak op tegen een bezoek aan de dokter of het ziekenhuis, omdat ze zich geen voorstelling kunnen maken van wat hen te wachten staat. De serie 'De ziekenboek' bereidt ouders en kinderen voor op de behandeling of helpt ze bij de verwerking ervan. De informatieve, vlot geschreven verhalen vertellen vanuit de beleavingswereld van een kind over een ziekte, aandoening of medische ingreep. De vele illustraties ondersteunen en verluchten de situaties en verduidelijken de gebruikte medische voorwerpen. Achterin staat nuttige informatie voor de ouders.

De diabetes van Daan beschrijft wat er gebeurt als diabetes type 1 wordt ontdekt en wat er bij deze ziekte aan de hand is in je lichaam. Ook wordt duidelijk hoe het is om diabetes te hebben en wat er allemaal verandert.

De Vier Windstreken

De diabetes van Daan

Christine Kliphuis
Helen van Vliet

Als je elke dag moet opletten

De Vier Windstreken

DORST

Daan hangt op de bank. Hij kijkt naar een tekenfilm.

‘Ga toch lekker buiten spelen,’ zegt zijn moeder.
‘Het is heerlijk weer! Waarom ga je niet fietsen op het plein?’

Daan schudt zijn hoofd. Hij is moe en voelt zich niet fit.

‘Mag ik wat drinken?’ vraagt hij.

‘Alweer? Je hebt net limonade gehad,’ zegt zijn moeder.

‘Ja, maar ik heb zo’n dorst,’ zegt Daan.

‘Nou, goed dan,’ zegt zijn moeder. ‘Wil je een beker melk?’

Daan knikt.

Hij drinkt de melk in één keer op.

Zijn moeder kijkt hem onderzoekend aan.

‘Wat is er toch met jou de laatste tijd?’ zegt ze. ‘Je ziet zo witjes. En het lijkt ook wel of je magerder bent geworden. Je bent vast aan vakantie toe. Het is ook zo druk geweest met feestjes.’

Daan luistert niet. Hij kijkt alweer naar de tekenfilm. Zijn grote zus Noor komt thuis en ploft naast hem op de bank. Haar wangen zijn rood van het buiten spelen.

‘Mogen we chips?’ vraagt ze.

‘Dan krijgt Daan nog meer dorst,’ zegt haar moeder.

‘En hij drinkt al zo veel.’

‘Nou en?’ zegt Noor. ‘Veel drinken is toch gezond? Dat heb ik gehoord.’

‘Ja, mama, dat is zo!’ zegt Daan. ‘En ik heb ook zo’n zin in chips! Alsjeblieft mam?’

‘Jullie zijn me een mooi stelletje,’ zegt hun moeder lachend. Ze doet chips in een schaal en zet die bij hen neer.

Als hun vader even later thuiskomt, is de bak al leeg.

Daan gaat weer water drinken. Van de chips heeft hij nog meer dorst gekregen.

Die nacht plast Daan in zijn bed. Dat is al heel lang niet meer gebeurd.

Hij vindt het rot. Hij is toch al groot?

‘Het geeft niet, hoor,’ zegt zijn moeder terwijl ze zijn bed verschoont.

‘Maar je moet wat minder drinken. Daar komt het vast van.’

‘Maar ik heb vaak zo’n dorst,’ zegt Daan. ‘Daar kan ik niks aan doen.’

‘Dat is ook zo,’ zegt zijn moeder. ‘We zien wel. Ga nu maar weer lekker liggen.’

Ze stopt hem in en Daan valt meteen in slaap.

Hij droomt van een grote limonadefontein waar hij onder ligt. Heerlijk koele aardbeienlimonade stroomt zo zijn dorstige mond in.

De dagen daarna voelt Daan zich niet lekker. Hij is moe en krijgt steeds meer dorst. Hij is soms ook misselijk en hij moet steeds vaker plassen. 'Moet je nou alweer?' zegt juf Marianne als hij zijn vinger opsteekt. 'Je bent net geweest!'

'Maar ik moet echt heel nodig, juf,' zegt Daan. Hij snapt het zelf ook niet.

In de wc hangt hij na het plassen een hele tijd met zijn mond onder de kraan. Lekker, dat frisse water.

Maar als hij weer op zijn plaats zit, heeft hij alwéér dorst. En hij is zo moe.

Hij wil het liefst naar huis.

In de pauze doet hij niet mee met voetballen. Hij heeft geen puf.

'Kom op, Daan!' roept zijn vriend Max. 'Waarom doe je niet mee?'

'Geen zin!' roept Daan. Hij moet er niet aan denken om zo druk heen en weer te rennen. Even later gaat hij weer water drinken en plassen.

Het lijkt wel of hij lek is!

Zijn mond is na het drinken meteen weer kurkdroog. Het voelt of hij een hap zand in zijn mond heeft.

De juf kijkt hem peinzend na als hij opnieuw naar de wc gaat.

‘Er is iets helemaal niet in orde met Daan,’ mompelt ze.

Die middag na schooltijd praten de juf en Daans moeder een tijd met elkaar. Daan wacht op het schoolplein.

‘Ik ga vandaag de huisarts bellen,’ zegt zijn moeder als ze naar huis gaan. ‘Er is iets niet goed met jou. Je hebt zo veel dorst en je moet zo vaak plassen. En je ziet er veel te bleek en magertjes uit.’

‘Ik voel me ook helemaal niet lekker, mam,’ zegt Daan. Hij moet ineens huilen. Hij wil niet ziek zijn. ‘En nou heb ik alwéér dorst,’ snikt hij. Zijn moeder slaat een arm om hem heen. ‘Kom op, jongen,’ zegt ze. ‘De dokter weet vast wel raad.’

NAAR DE DOKTER

Bij de dokter vertelt zijn moeder wat er met Daan aan de hand is.

‘Hij drinkt zo veel, het lijkt wel of hij net uit de woestijn komt,’ zegt ze. ‘En toch heeft hij na het drinken steeds weer dorst!’

‘Hm,’ zegt de dokter. ‘Ik wil een druppeltje bloed van je onderzoeken, Daan.’

De dokter pakt een soort pennetje en prikt in Daans vinger. Het doet even pijn, maar Daan is flink. Er komt een rode druppel bloed uit het gaatje in zijn vinger. De dokter doet de druppel op een speciaal stripje en schuift dat in een apparaatje.

‘Dit is een glucosemeter,’ zegt de dokter. ‘Glucose is een ander woord voor suiker. Het is een belangrijk stofje in je bloed.’

Ze doet een pleister om Daans vinger en gaat weer achter haar bureau zitten. Ze kijkt ernstig.

‘De bloedsuiker van Daan is veel te hoog,’ vertelt ze. ‘Dat is helaas geen goed teken. Die dorst, die moeheid, dat vele plassen en dan deze hoge glucosewaarde: het spijt me, maar het ziet ernaar uit dat Daan diabetes heeft. Het wordt ook wel suikerziekte genoemd, maar wij praten liever over diabetes. U moet meteen met hem door naar het ziekenhuis voor verder onderzoek. Als het inderdaad diabetes is, moet hij snel behandeld worden.’

Het ziekenhuis? Daan schrikt. Daar is hij alleen een keer op bezoek geweest. Het is een heel groot gebouw met lange gangen, dat weet hij nog wel.

Zijn moeder en de dokter praten nog even. Dan pakt de dokter de telefoon en belt naar het ziekenhuis, zodat ze alvast weten dat Daan eraan komt.

In het ziekenhuis gaan ze naar de afdeling Spoedeisende Hulp. Een mevrouw brengt hen naar een kamertje met een hoge ligbank. Op de bank ligt een stuk papier dat van een heel dikke rol komt.

Daar kun je nog eens grote tekeningen op maken, denkt Daan.

‘Ga maar rustig liggen,’ zegt de mevrouw. ‘Er komt zo iemand bij je om bloed af te nemen.’ Daan gaat liggen. Het papier kraakt.

Hij doet zijn ogen even dicht. Hij voelt zich niet lekker en hij heeft dorst.

Even later komt er een andere mevrouw binnen. Ze heeft kort, blond stekeltjeshaar.

‘Hoi Daan,’ zegt ze. ‘Ik ga met een naald een paar buisjes bloed uit je arm halen voor onderzoek. Blijf maar lekker liggen, hoor. Het duurt niet lang.’

Ze doet een strak bandje om zijn bovenarm en prikt in de holte van zijn elleboog. Daan voelt er niet veel van. Er loopt donkerrood bloed vanuit zijn arm in een glazen buisje. Als het klaar is, krijgt hij een pleister met een clown erop.

‘Het bloed wordt meteen onderzocht in het laboratorium,’ vertelt de mevrouw aan Daans moeder. ‘De kinderarts komt zo snel mogelijk naar u toe om de uitslag te bespreken. Dag Daan, sterkte en blijven lachen, hoor!’

Ze wachten in het kamertje tot de dokter komt. Het duurt lang. Daan slaapt half. Hij is zo moe.

Zijn moeder houdt zijn hand vast. Dat voelt veilig.

Gelukkig komt zijn vader ook naar het ziekenhuis.

‘Hé, Daantje,’ zegt hij en hij aait hem over zijn hoofd.

Zijn vader en moeder knuffelen elkaar even. Zijn moeder snuit haar neus. Het lijkt wel of ze heeft gehuild.

Dan komt de dokter binnen. Ze heeft een grote bos krullen.

‘Goedemiddag allemaal,’ zegt ze en ze geeft iedereen een hand.

‘Ik ben dokter Visser, Maaike Visser.’

Ze gaat bij Daan zitten.

‘We hebben Daans bloed nog eens goed onderzocht, en zijn glucose is echt veel te hoog,’ vertelt ze. ‘We weten nu zeker dat Daan diabetes heeft. Ik kan me voorstellen dat u daarvan schrikt en het is natuurlijk ook heel

vervelend. Maar Daan kan ook met diabetes bijna alles wat andere kinderen doen. Ik zal zo goed mogelijk uitleggen wat diabetes is. Luister je ook, Daan?’

Daan knikt. Hij heeft niet veel puf om op te letten, maar hij probeert het wel.

EEN KAPOT FABRIEKJE

‘In je lichaam wordt dag en nacht gewerkt om te zorgen dat je gezond en fit blijft,’ vertelt dokter Visser. ‘Je kunt het je voorstellen als een heleboel fabriekjes die samen aan het werk zijn. Ze zorgen voor je eten, voor je spieren, voor je slaap, voor je hersens, voor je plas en voor je poep. Ze werken alsmaar door zonder dat je het merkt. Samen zorgen ze ervoor dat alles goed gaat. Daar hoef je niks voor te doen.’ Daan kijkt naar zijn buik. Hij ziet in gedachten allemaal fabriekjes die aan het werk zijn.